

EUB-5/2011.
(EUB-26/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2011. március 21-én, hétfőn, 11 óra 32 perckor
az Országház főemelet 61. számú tanácstermében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Cséfalvay Zoltán nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a 2011. március 9-10-én megtartott Versenyképességi Tanács-ülésen történekről</i>	5
<i>Dr. Cséfalvay Zoltán tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések</i>	10
<i>Dr. Cséfalvay Zoltán válaszai</i>	12
<i>Elnöki zárszó</i>	14

Napirendi javaslat

1. Dr. Cséfalvay Zoltán nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a 2011. március 9-10-én megtartott Versenyképességi Tanács-ülésen történekről

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Firtl Mátyás (KDNP), a bizottság alelnöke

Bebes István (Fidesz)

Ékes József (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Ivanics Ferenc (Fidesz)

Lipők Sándor (Fidesz)

Nógrádi Zoltán (Fidesz)

Dr. Szalay Péter (Fidesz)

Tessely Zoltán (Fidesz)

Ughy Attila (Fidesz)

Dr. Vejkey Imre (KDNP)

Káli Sándor (MSZP)

Dr. Molnár Csaba (MSZP)

Balczó Zoltán (Jobbik)

Bana Tibor (Jobbik)

Murányi Levente (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Ughy Attila (Fidesz) megérkezéséig Ékes Józsefnek (Fidesz)

Dr. Braun Márton (Fidesz) dr. Vejkey Imrénének (KDNP)

Dr. Mengyi Roland (Fidesz) Tessely Zoltánnak (Fidesz)

Dr. Botka László (MSZP) Káli Sándornak (MSZP)

Meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Cséfalvay Zoltán nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár

Megjelent

Turóczy László főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 32 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottsága ülését megnyitom. Tisztelettel és szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, az Országgyűlés munkatársait, a meghívott szakértőket, a sajtó igen tisztelt képviselőit, és külön köszöntöm a mai napirendi pont előadóját, Cséfalvay Zoltán államtitkár urat és munkatársát.

Tisztelt Bizottság! Az első teendőnk a határozatképesség megállapítása. Eseti képviseleti megbízást jelentek be: Ékes József képviseli Ughy Attilát, Vejkey Imre pedig Braun Márton képviselő urat. A helyettesítésekkel együtt bizottságunk határozatképes.

A ma délelőtti ülésünkre egyetlen napirendi pontot tűztünk ki: Cséfalvay Zoltán nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a 2011. március 9-10-én megtartott Versenyképességi Tanács-ülésem történetéről.

Kérdezem, hogy van-e valakinek a napirendi javaslattal kapcsolatban megjegyzése. *(Nincs jelzés.)* Nem látok ilyet. Akkor szavazást kérek. Ki az, aki támogatja a napirendet? *(Szavazás.)* A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy a bizottság tagjai egyhangúlag támogatták.

Dr. Cséfalvay Zoltán nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár tájékoztatója a 2011. március 9-10-én megtartott Versenyképességi Tanács-ülésem történetéről

Tisztelt Bizottság! Ismételten köszöntöm államtitkár urat, a mai napirendi pont előadóját. Államtitkár úr meghallgatása szorosán illeszkedik az Európai ügyek bizottsága e félévi ülésezési gyakorlatába. A március 10-ei tanácsülésen a magyar elnökség eddigi egyik legnagyobb sikere született meg, azt hiszem, ezt nyugodtan kijelenthetjük, tudniillik megnyílt az út az európai uniós szabadalom létrehozására irányuló megerősített együttműködés előtt. Úgy hiszem, hogy ez majdan a félév után, ha lezárul a magyar uniós elnökség, minden bizonnyal a sikeres elnökségünket fogja erősíteni.

Köszöntöm államtitkár urat. Kérem, hogy tartsa meg rövid expozéját 10-15 percben, utána lehetőségük lesz a képviselőknek kérdezni, utána pedig majd megadom a szót viszontválaszra államtitkár úrnak. Tessék parancsolni, államtitkár úr!

Dr. Cséfalvay Zoltán tájékoztatója

DR. CSÉFALVAY ZOLTÁN nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindenekelőtt nagyon köszönöm a meghívást, hogy a március 9-10-én lezajlott Versenyképességi Tanács üléséről röviden beszámoljak.

Ha megengedik, nem időrendi sorrendben mennék - én úgy gondolom, hogy az az anyag, ami kiosztásra került, időrendben követi az eseményeket -, inkább valóban a főbb témákat venném át, súlyuknak megfelelően.

Én úgy gondolom, nem tudjuk elégszer hangsúlyozni, hogy március 10-én olyan fél 2 magasságában valóban történelmi áttörést sikerült elérnie a magyar elnökségnek, és való igaz, hogy a magyar elnökség egyik legnagyobb sikereként értelmezhető az a döntés, hogy az európai egységes szabadalom értelmében megszületett az együttműködés, illetve a megerősített együttműködés.

Hogy az egész történetet világosan lássuk: az Európai Unió 50 éve szenved egy egységes európai szabadalom kialakítása miatt, 50 éve nem sikerült ezt a kérdést megoldani. 50 évvel ezelőtt vetődött fel az ötlete annak és a javaslat, hogy legyen egy egységes európai szabadalom, tehát, ha valaki beadja, akkor az egész Európára érvényes szabadalomként

működjön. Különböző időszakokban aztán ez a téma előjött a hetvenes években, próbálkozott ezzel az Európai Unió 2000-ben, szintén erősen elkezdték a témát 2008-ban is. Az előttünk lévő belga elnökség, akiknek nagyon sok köszönettel tartozunk, gyakorlatilag eljutott a falig, ha szabad így fogalmaznom, minden lehetséges kompromisszumot megpróbált, de szintén nem sikerült elérni az egyhangúságot, hiszen egyhangúsági döntésre van szükség a Versenyképességi Tanácsban azért, hogy elinduljon és létrejöjjön az egységes európai szabadalom.

A történethez tartozik, hogy ebben az esetben, ami történt, december 10-én 12 ország kérelmet nyújtott be a megerősített együttműködésre. A lisszaboni egyezmény lehetővé teszi azt, hogy amennyiben 9 ország kéri, ők egy megerősített együttműködés keretében dolgoznak ki rendszereket, és működtetnek rendszereket. 12 ország nyújtotta be tehát december 10-én ezt a kérelmet, 10-én pedig 25 ország egyöntetű szavazatával - Olaszország és Spanyolország ellenszavazata értelmében - a 25 ország megkapta a zöld utat ahhoz, hogy kidolgozza az egységes európai szabadalmat. Hogy a tizenkettő huszonötre emelkedett, ez a magyar diplomácia egyik nagy sikere, és a kollegáknak, akik ezen dolgoztak, egy nagy feladata volt.

Ha még emlékeznek, valamikor, nem is olyan régen, voltam itt az európai uniós elnökségi prioritásokról beszélni. Úgy gondolom, a célok továbbra is ugyanazok, és az egységes európai szabadalom vagy szabadalmi oltalom pontosan ennek a célnak a megvalósulása. Az egyik: legyen olcsóbb az üzlet Európában. Vegyük le a vállalkozók válláról azt a sok fölösleges terhet, amit az adminisztráció rájuk rak. Kettő: a piac széttöredezése helyett egy egységes belső piacot hozunk létre, ahol csak lehet, ahol még hiányzik, azt segítsük elő. Hogy mi az olcsó? Jelen pillanatban, ha valaki 13 országban, tehát a 27 uniós országból 13-ban szeretné bejegyeztetni a szabadalmat, ez 18 ezer euróba kerül átlagosan. Ennek a fele fordítási költség egyébként, nem beszélve azokról az idő-, energia- és menedzsmentköltségekről, amik ehhez kapcsolódnak.

Én nagyon sok magyar vállalkozóval találkozom, olyanokkal is, akik egyébként szabadalmakat adnak be, és teljesen jogosan mondják, hogy ők egyébként nem mennek bele ebbe a széttöredezett rendszerbe, hogy most 5-6-7-8 - és így tovább - országban próbálják a szabadalmat bejegyeztetni, hanem egyből Amerikába viszik, ahol egyébként átlagosan a szabadalom bejegyeztetési költsége euróra átszámítva 2 ezer euró. Innentől kezdve látható, hogy mekkora versenyhátrányban vannak az európai vállalkozások, látható, hogy az európai innováció milyen versenyhátrányban van. Nyilvánvalóan ez a jelenlegi rendszer, ami 27 országra van széttöredezve ezekkel a költségekkel, gyakorlatilag adó az innováción. A létrejövő egységes európai szabadalmi oltalom, aminek a kidolgozása most kezdődik el, lehetővé teszi, hogy egy egyszerű, olcsó rendszer jöjjön létre. Egyszerű és olcsó rendszer, ami mind a vállalkozóknak, mind pedig a polgároknak és a gazdaság egészének előnyt jelent.

Ahogy említettem, a piac széttöredezése miatt 27 országban egyenként kell érvényesíteni a szabadalmat. Tovább kapcsolódik hozzá a jelenleg meglévő jogi bizonytalanságok. Tehát amíg valamilyen jogi vitánál „x” országban a bíróság dönt valamit, egy másik országban minden további nélkül dönthet annak ellenkezőjéről is. Tehát ez a szabadalmi oltalomnál eléggé nehéz problémákat okoz.

Az az alapvető helyzet is fennáll, hogy valaki szabadalmat 5 országban, teszem azt, ott megkéri a szabadalmi oltalmat, a szomszéd országban nem, az áruk viszont szabadon mozognak a határokon át, tehát minden további nélkül ott vissza lehet élni a szabadalmi oltalommal, le lehet gyártani, és be lehet vinni a piacra. *(Dr. Molnár Csaba megérkezik a bizottság ülésére.)*

Tehát jelen pillanatban van egy széttöredezett rendszer, amelyik rettentően drága, és az a döntés, amelyik született, lehetővé teszi azt, hogy a 25 ország elkezdje kidolgozni, immár részleteiben, az egységes európai szabadalmi oltalmat. Számítások szerint 2014-től már benyújtható az első egységes szabadalmi oltalom.

Tehát szeretném jelezni annak a súlyát, hogy itt egy olyan döntés született, és a magyar elnökségnek egy olyan döntést sikerült sikerre vinnie, ami Európa egészét, az 500 millió polgárt pozitívan érinti, a 23 millió vállalkozást pozitívan érinti, a 170 millió foglalkoztatottat pozitívan érinti. Én nem tartom túlzásnak, amit a Barnier úrral tartott sajtótájékoztatómon mondtam: valóban: „history has been made”, szóval amit a magyar elnökség tett ebben az esetben, az valóban történelem. Tehát hogy 50 év után nekünk sikerült végre eljutni arra a pontra, amikor lezárhatjuk ezt a nagyon hosszú kínlódást ahhoz, hogy ki lehessen dolgozni a szabadalmat. Persze, most egy új munka, ezen részletek kidolgozása kezdődik. Úgy gondolom, ez a magyar elnökség talán legnagyobb vívmánya.

És hadd utaljak arra, hogy amikor 2011. január 7-én a belga miniszterelnök átnyújtotta a stafétabotot és a zászlót is a magyar miniszterelnöknek, akkor a belga miniszterelnök név szerint említette egyébként a szabadalmi oltalmat, hogy reméli, hogy az ország ezt továbbviszi.

És akkor még egy gondolatot, ha megengednek ehhez! Nagyon sokszor vitatkozunk azon, hogy miért nem sikerül Európában elérni a GDP-arányos K+F-ráfordításban a 3 százalékot. A következő a helyzet. Ha megnézzük, hogy Európában ez stabilan olyan 2 százalék alatt mozog, most 1,9 százalék, és összehasonlítjuk azokkal az országokkal, ahol nagyon erősen növekszik a K+F-ráfordítás a GDP arányában, akkor látjuk azt, hogy azok az országok, amelyek nagy ütemben tudnak szabadalmat benyújtani - most Kínát és Indiát is mondhatnám ebben az esetben, és Brazíliát is -, és éppenséggel azért, mert ha van szabadalmi oltalom, amelyik egyszerű és olcsó, akkor a vállalkozó számára és a felfedező számára viszonylag egyszerű külső tőkét bevonni - alapvetően magángazdaságban lévő kockázati tőkét bevonni - hozzá.

Ha nincs. Ha van egy felfedező, akinek van egy felfedezése, és utána beleviszik őket abba a labirintusba, hogy most nem tudom, hány ország különböző jogrendjében valamit szabadalmaztasson, akkor elég nehéz külső forrást bevonni. Magyarán azt szeretném ezzel sugallni, hogy ez egyben egy nagy lehetőség arra is, hogy Európában, és nyilvánvalóan Magyarországon is, a K+F kutatás-fejlesztésbe sokkal erősebben lehessen tőkét bevonni, és magántőkét bevonni.

És ha megengednek még egy fél mondatot ezen a helyen is, én szeretném itt, helyben is kifejezni köszönetemet annak a fiatal tehetséges, ügyes diplomatacsapatnak, amelyik ezt létrehozta, amelyik ebben valóban tevékenyen dolgozott. Én tudom, hogy március 15-én egy párt vezetője azt mondta, hogy kint luxushotelben élnek és osztrigát esznek, ami nem igaz. A másik oldalról viszont ez valóban egy tehetséges fiatal csapat, amelyik megérdemel minden tiszteletet és minden köszönetet azért, hogy képes volt ennek a keresztülvitelére. A következő feladat nyilvánvalóan a további munkák és a kidolgozás a területen. *(Firtl Mátyás megérkezik a bizottság ülésére.)*

A másik nagy terület, ahol viszonylag jelentős döntés született, a hetedik kutatási keretterv félidei értékelése. Ezzel kapcsolatban következtetéseket fogadott el a Tanács. Azt nyilvánvalóan látni kell, hogy a kutatás-fejlesztésben legalább 3 nagy szakadék van, ha ezt európai szinten nézzük: az egyik Európa, és ezzel szemben az Egyesült Államok és Japán között. Japán mondjuk éves szinten a GDP 1,5 százalékával többet költ kutatás-fejlesztésre, mint Európa, az Egyesült Államok 0,8 százalékával - ha ez így megy tovább, akkor folyamatosan nő a szakadék.

Létező és jelentős szakadék van a régi tagállamok, ha úgy tetszik, és az új tagországok között, az új tagországok meglévő kutatás-fejlesztési kapacitása és a forrásokból való részesedése tekintetében is. És van egy nagy különbség az ambíciók és a realitás között. Ambícióként folyamatosan elhangzik a GDP-arányos 3 százalékos kutatás-fejlesztési ráfordítás, a valóság viszont az, hogy az országok jelentős része ez alatt található.

Azért fél szóval érdemes megemlíteni, hogy a hetedik keretprogram keretében 2007-2010 között a magyar kutatók és a fejlesztési intézetek a gazdasági súlyuknak megfelelően szerepeltek. 4 000 magyar pályázó volt, kerekén 818 kapott támogatást, ez 20 százalékos sikerarány, ami egy nagyon jó sikerarány egyébként. Ez körülbelül megfelel az európai átlagnak.

Mivel a kiválóság a siker legfontosabb kritériuma ezeknél a pályázatoknál, én úgy gondolom, hogy ezzel a százalékos aránnyal elégedettek lehetünk. Nem lehet 100 százalékos kiváló, nyilvánvalóan csak a „top” lehet kiváló.

Ha átszámítjuk ezt támogatási forrássá, az közel 35 milliárd forintnak felel meg, ami, ha az éves, az állam oldaláról érkező kutatás-fejlesztési ráfordítást nézzük, akkor ez majdnem egyéves aránynak felel meg, amit a fejlesztő-kutatóintézetek és a kutatók Magyarországra tudtak hozni. És ha azt nézzük egyébként, hogy Magyarország hozzájárulása az Unió GDP-jéhez jelen pillanatban 0,8 százalék, és az összes támogatás kapcsán Magyarország részesedése a hetedik számú keretprogramból, amelyik egyébként 53,3 milliárd eurót fog át, pontosan 0,8 százalék. Tehát a gazdasági súlyunknak megfelelően részesedtünk, ami nem jelenti azt, hogy ne kellene megtennünk mindent azért, hogy a magyar kutatók még sikeresebben tudjanak részt venni a hetedik számú keretprogramban.

Mondjuk Kelet-Európát nézve nálunk kevésbé sikeresen szerepeltek a lengyelek, a csehek, a szlovákok és a románok, és nálunk sokkal sikeresebben szerepeltek a szlovének és az észtek, tehát van itt azért egy mozgástér. A legfontosabb ezen a téren, hogy a vitán egy olyan konklúzió született, amiben felkértük a Bizottságot, hogy nézze meg, ennek pontosan mi az oka, miért van az, hogy egyes országok kevésbé sikeresek vagy alulreprezentáltak. Össze erre reagálás is érkezik.

A harmadik nagy téma az egységes belső piac, a single market volt. Én úgy gondolom, hogy ez lesz a további tevékenységünk egyik központi eleme. Azt azért tisztán kell látni, hogy az Unió legeslegfontosabb teljesítménye, értelme, ha szabad így fogalmazni, az egységes belső piac, hogy egy magyar vállalkozó egy 500 milliós piacra tud termelni. Könnyen kiszámítható, hogy ennek milyen gazdasági hozadékaik vannak. Az elvünk itt viszonylag egyszerű, és az egész magyar elnökségnek ez az elve: minél kevesebb adminisztráció, és minél több belső piac. Erre van szüksége az országnak, és erre van szüksége Európának is.

A belső piaci akcióval visszamenőleges történet: novemberben jelent meg a Bizottság közleménye, ahol 50 javaslatot fogalmaznak meg Barnier biztos úr vezetésével. Február 28-áig tartott a konzultáció a különböző társadalmi-gazdasági partnerekkel. Nekem alkalom volt a zárókonferencián részt venni Barnier úrral és Malcolm Harbourral, ahol megpróbáltuk összefoglalni a nap legfontosabb eseményeit. Ott egyébként Barroso elnök úrtól is elhangzott, hogy a fő feladat, hogy ebből az 50 javaslatból, amiből az egyik a patent, mármint a szabadalom, tehát 49 marad, kell kiválasztani azt a 10-12-t, ő ennyit mondott, amelyikkel továbbmegy majd a Versenyképességi Tanács. A feladatunk az, hogy ezt a 10-12-t azonosítsuk a május 30-31-én lévő Versenyképességi Tanács-üléssel. Jelen pillanatban volt egy társadalmi konzultáció, ott elhangoztak különböző érvek, hogy mi alapján lehetne kiválasztani ezt a 10-12-t, amin érdemes továbbmenni; a kompromisszum 12 vagy hasonló. A tanácsülésen mi arra kértük a minisztereket és az országok képviselőit, hogy fogalmazzák meg azokat az elveket, amik mentén ki lehet választani ezt a 10-11-12 javaslatot, és a további munkánk az, hogy végül is különböző tárgyalások során eljussunk oda, hogy május végén valóban a 10-11-12 javaslatot sikerüljön letenni az asztalra.

Ezeknek egy része olyan, ami már régóta egyébként az asztalon hever - mondhatnám az európai egységes szabadalmat -, egy része olyan, ami a gazdaság elmúlt 10-15 évben történő változásaira reflektál, mindenekelőtt az internet megjelenésére, az elektronikus kereskedelem terén lévő területekre, és van jó néhány, ami szintén az eddig elmaradt problémák feldolgozására például a szolgáltatások terén.

Én úgy látom, hogy ennek a 10-12 javaslatnak a kiválasztása májusra sikerül, és én úgy gondolom, május szintén egy jelentős mérföldkő lesz az elnökség történetében, májusban meg lehet határozni azt a 10-12 javaslatot, amin aztán a következő két-három évben a lengyelek, a dánok - és így tovább - tovább dolgozhatnak. Azt nyilvánvalóan látni kell, hogy a válságból való kilépés egyik legfontosabb eleme a belső piac. Ezt Magyarországon nem nagyon hangsúlyozzák, de szerintem rátérve egy félmondattal érdemes ezt végiggondolni.

Az ipari napon a nyersanyagokkal kapcsolatos kezdeményezésre fogadtunk el egy konklúziót, ami nyilvánvalóan az európai ipar ellátása a nyersanyagokkal, és itt most nem a kőolajra és társaira gondolok, hanem ritka fémekre, amelyek itt igazából fontosak. A következtetés három pillérre épült. Az egyik, hogy a kereskedelempolitikában milyen lépéseket lehet tenni, a másik, hogy a meglévő nyersanyagainkkal, amivel Európa rendelkezik, hogyan lehet hatékonyabban gazdálkodni, a harmadik pedig, hogyan lehet azokkal, amiket egyébként beépítünk mindenfajta műszerekbe, tehát magával a resigninggal előrehaladni.

A szolgáltatási irányelvvel kapcsolatban is fogadtunk el következtetéseket. Nagyon nagyra értékeltük a kölcsönös értékelést.

Nyilvánvalóan mindkét napon, mind a kutatási, mind az ipari napon fontos téma volt a Bizottság éves növekedési jelentése. Azt hiszem, nem okozok nagy meglepetést azzal, hogy a kutatói napon a kutatók kifejtették, hogy a kutatás-fejlesztés nagyon fontos a gazdasági növekedés számára, míg az ipari és belső piaci napon a belső piac és az ipar.

Ha szabad még egy apró gondolatot lezárásként megengedni, azért azt látni kell, hogy Európa egészében jelentős gazdaságpolitikai viták zajlanak arról, hogy miként lehet megoldani a jelenlegi válságot. Az egyik az a növekedési vagy versenyképességi paktum - azt hiszem, ez a neve -, amely német-francia kezdeményezésre indult el, javarészt az eurózónához tartozó országok mozgatják -, amely különféle lépéseket tartalmaz részben az adó területén, részben az eladósodás megfékezése érdekében, tehát nagyon erősen a makrostabilitásra koncentrálnak lépéssorozatot vetít előre, és azokat a küszöböket és azokat a tilalomfákat beépíteni a gazdaságba, amik lehetővé teszik azt, hogy stabil egyensúlyi gazdaság jöjjön létre.

Ugyanakkor látni kell azt is, hogy éppen március 18-án írja alá 9 miniszterelnök - gyakorlatilag valamennyi északi ország, tehát a balti országok, Lengyelország, Dánia, Svédország, Finnország és az Egyesült Királyság - azt a levelet, amiben getting Europe growing, tehát hogy lehet növekedést elérni, és ez nagyon erősen azokra a célokra koncentrálnak, ami a Versenyképességi Tanács egyik kiemelt feladata: szabadítsuk meg a vállalkozókat a rájuk rakódó terhektől, mélyítsük el a belső piacot, amennyire csak lehet, és a innovációt segítsük elő, csak néhány pontot említve: nyilvánvalóan a belső piac erősítése, a szolgáltatási irányelv továbbvitele, a digitális belső piac megteremtése, a vállalkozói adminisztrációs terhek csökkentése, az innováció erősítése, ahol az európai szabadalomnál további részletes kidolgozás feladatai vannak.

Költőien fogalmaznak, nyilvánvalóan, hogy Európa útelágazás előtt áll. A megfogalmazásuk szerint az egyik lehetséges út, hogy vagy itt a válságban élünk, vagy pedig abból ki tudunk törni. Ennek alapvető feltétele az - ahogy korábban is mondtam -, hogy kevesebb adminisztráció és több belső piac, ami messzemenően egybeesik a magyar elnökség Versenyképességi Tanácsban elvégzett munkájával. És akkor még egyszer zárójelben jelezném, hogy ezen a téren az, amit 2011. március 10-én fél 2 magasságában a Versenyképességi Tanácsban sikerült elérni, az egy történelmi lépés. Tehát az, hogy 50 év után - és ha visszanezünk, az elmúlt húsz év után is - sikerült végre pontot tenni egy történet végére, és elindítani az utat az egységes európai szabadalom felé, szerintem 5-10 és 20 év múlva is a történelemtökönyvekben benne lesz. Én nem szeretnék a szerénytelenség bűnébe esni, de úgy gondolom, hogy súlyán célszerű kezelni a tényeket.

Hadd tegyek hozzá csak egy apró momentumot! Amikor belép az ember a Tanács épületébe, akkor van egy doorstep, ahol mondani kell, hogy mi történik. A német külügyminisztert is kérdezték, és közölte, hogy persze, Líbiáról is szívesen beszél, de a mai nap - ez 10-e volt - a patentról szól, a gazdasági súlyát jelezve. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. A vitát megnyitom. Kérem, hogy jelentkezzenek a képviselők, akinek kérdése, véleménye van. *(Jelzésre:)* Elsőként Ékes József, utána Balczó Zoltán következik. Tessék parancsolni, képviselő úr!

Kérdések

ÉKES JÓZSEF (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Szeretném alátámasztani államtitkár úr szavait, hisz 14-én az Európai Parlament CRIS-ülésén voltunk, ahol együttes ülés volt a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament képviselői között. Ott is teljes egészében ugyanezek a kérdéskörök merültek fel: kutatás-fejlesztés, innováció kérdése, nyersanyag kérdése, szabadalom kérdése. Ez már 2003-ban is nagyon kemény témája volt az Európai Parlamentnek, hisz szerette volna létrehozni az európai egységes szabadalmi központot.

De ugyanúgy felmerült a 2020-as stratégia kérdése, a krízishelyzetek kérdése. Jelen volt az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank elnöke is. Csak itt a nagy kérdés az, hogy a következő időszak költségvetési periódusát hogyan lehet hozzáigazítani. Ez egy nagy kérdés. Mert ott az együttes ülésen is elhangzott tulajdonképpen a források megteremtése, adott esetben az egységes adó vagy versenyképes adó kérdése, jómagam is két alkalommal szóltam hozzá, ezekre próbáltam fókuszálni, és ezeket kívántam én magam is kihangsúlyozni.

De úgy néz ki, hogy Európa, az Európai Unió is rádöbbsent arra, hogy a jelenlegi világgazdasági helyzetben valóban a kutatás-fejlesztés, az innováció, a szabadalom kérdése, ezek azok, amelyek előre tudják mozdítani az Európai Unió tagországainak az egységes törekvését, és nagyon sok dolgot ezen a területen rendben is kell rakni, a pazarlás kérdését, az energia kérdését. Lehetne sorolni tovább, hogy mennyi témakör merült fel ezen az ülésen, de itt a nagy kérdés - most is azt mondom, és kérdezem is egyben -, hogy valóban az Európai Unió következő időszakra vonatkozó költségvetésének az összeállítása ebbe az irányba mozdul-e el.

ELNÖK: Köszönöm. Következik Balczó Zoltán képviselő úr.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Nyilván azzal illene kezdeni, hogy képviselőként az ember kifejezi az elismerését a kormánynak az említett eredményei iránt. Államtitkár úr elég kevés teret hagyott erre, hiszen annyiszor mondta el a történelmi, földrengésszerű jelenséget, hogy csodálom a slendriánságot, hogy fél 2 körül mond, és a percet nem kaptuk meg pontosan. Nyilván nem akarom lebecsülni azt, hogy mit jelent egy folyamat végén az „i” betűre fölteni a pontot. Az, amit ötven év alatt nem sikerült megoldani, két és fél hónap alatt nekünk sikerült, ha így van, az tényleg nagyszerű dolog. Az önértékelés megtörtént, úgyhogy ehhez én már nem tudnék többet hozzátenni.

Azt hadd kérdezzem meg, hogy Olaszország, Spanyolország kimaradása kapcsán, hogy nem szavazták meg, ez azt jelenti, hogy a további feladatokból is kimaradnak, és nem vesznek benne részt? Mert azért nyilván itt zöld utat kaphat az egységes európai szabadalom, de azért az ördög a részletekben van. Itt komoly feladat van a kidolgozás kapcsán. Ennek a kidolgozásnak van-e valamilyen menetrendje?

A másik kérdésem a K+F-ráfordításokra vonatkozik. Nem is azt szeretném megkérdezni, hogy a 2020-as dátumra Magyarország mit vállal, hanem hogy van-e már a kormányzatnak évekre lebontott, tervezett menetrendje, hogy mondjuk 2012-13-ra a

kormányzat hogy látja a kutatás-fejlesztési ráfordítások GDP-arányát? És ebben nyilván az ösztönzők is nagyon sokat számítanak, de ami a költségvetési ráfordítást illeti, erről legutóbb valami nagyon szerény számot hallottam, mintha 1,5 százalékot céloznánk meg 2014-re. Az államtitkár úr ebben nyilván tud segíteni.

A másik csak egy megjegyzés: az államtitkár úr természetesen precízen mondta, csak sokszor még a képviselők is úgy érzik a nagyon fontos keretprogramok kapcsán, hogy amikor abból mondjuk 35 milliárd jön, az mintegy olyan támogatás, ami pluszban jön, holott tudjuk jól, és ezt nem akarom lebecsülni, hogyha ezekben a keretprogramokban a befizetésünk környékén, vagy valamivel többet kapunk vissza, az már jó eredménynek számít.

Tehát én elismerem ezt a pályázati eredményt, csak mondjuk sokszor a számokat úgy szoktuk kezelni, mintha ez teljes egészében egy pluszforrás lenne. Holott nagyon jól tudom, hogy az együttműködések is nagyon fontosak, tehát nem lehet az egészet csak úgy mérni, hogy valamit fizetünk, valamit visszaszereztünk, csak mégis a számok kapcsán való tisztánlátás érdekében kérdezem ezt. Köszönöm.

ELNÖK: Bebes István képviselő urat illeti a szó.

BEBES ISTVÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Az ország gazdasága számára nagyon fontos a kis- és középvállalkozások szerepe.

Az államtitkár úr itt említette, hogy az egységes piaci intézkedéscsomag segítséget nyújthat a kis- és középvállalkozások megerősítéséhez. Az első kérdésem az lenne, hogy: ez az intézkedéscsomag milyen lépésekkel járulhat hozzá az Európa 2020 stratégia sikeréhez?

A másik: mi lehet ennek a stratégiának a hatása a kis- és középvállalkozások megerősödésére? Köszönöm.

ELNÖK: Más képviselőt nem látok jelentkezni. Tisztelt Államtitkár Úr! Engedjen meg még egy rövid kérdést!

Először is, még egyszer szeretnék gratulálni a magyar elnökség azon tagjainak, akik ezt a tárgyalássorozatot lezárták. Valóban, a magyar elnökség sikeréhez hozzájárul az aprólékos munka, az, ami nincs az újságok címszalagján, hanem szakértők, minisztériumi szakértők és államtitkárok, miniszterek olyan aprólékos munkája, aminek az egyik eredménye az, hogy itt az „i”-re valóban felkerül a pont.

És ez köszönhető természetesen az előkészítőknél, hiszen nemcsak a magyar elnökség, hanem az államtitkár úr jól mondta: a belga elnökség egyik pontja, egyik prioritása volt az egységes szabadalom - lám, nem sikerült. Nem rajtuk múlt. Hála istennek itt a csillagok állása összejött, és a magyar elnökségnek ez valóban egy sikertörténete.

Én arra kérem az államtitkár urat, hogy ezt megfelelően kommunikálja, hiszen a magyar nép a génjeiben hordozza a találmányokat, hiszen Európában a legtöbb találmány, szabadalom Magyarországról érkezik, és ez a magyar gazdaságnak is fontos szelete lehet. Nagyon sokszor hallottunk arról, hogy a magyar feltalálók elmentek az Egyesült Államokba, mert ott finanszírozták ezt, nemcsak a könnyebb bejegyzés miatt, hanem a kutatás könnyebbsége miatt.

Tehát én tisztelettel kérdezem, hogy: milyen hatásai lehetnek az egységes európai szabadalom megszületésének Magyarországon ezekre a feltalálókra, a magyar iparra, a magyarországi kis- és közepes vállalkozások számára? És mikorra várható a Bizottság javaslatának az elkészülte? Köszönöm szépen. Megadom a szót az államtitkár úrnak a válaszokra.

Dr. Cséfalvay Zoltán válaszai

DR. CSÉFALVAY ZOLTÁN nemzetgazdasági minisztériumi államtitkár: Nagyon szépen köszönöm. Tényleg nem akarom most emlegetni; hogy most ez fél kettő előtt hány perccel történt, de valóban volt az egész ülésnek egy ilyen hangulata, hogy egy történelmi áttörést sikerült ott elérni. Ezt csak azért hangsúlyozom még egy fél percig, mert azért a dátumot nem árt, ha megjegyezzük, ami március 10-e. Ezen a napon egyébként az Európai Parlament tartott egy ülést, és egy magyar témájú törvénnyel volt elfoglalva. Én néztem azért a magyar sajtót, másnap ezzel volt tele. Szerintem mindent a súlyán célszerű kezelni. Ezért hangsúlyoznám, hogy azért ez egy nagyon jelentős lépés.

A kérdésekre rátérve. A kutatás-fejlesztésre 2013-ig 53,3 milliárd euró áll rendelkezésre a hetedik számú keretprogram keretében. Vannak olyan törekvések, amelyek azt mondják, hogy ezt akár meg is lehetne duplázni. Hogy most ez 80 vagy 100 milliárd, ez majd az elinduló viták fényében kiderül.

Azért azt tisztán kell látni, hogy az összköltségvetése az Európai Uniónak nyilvánvalóan korlátos. Mondjuk hogy ha jelentősen megnövekszenek a kutatás-fejlesztésre fordítható források, akkor azokat lehet, hogy valahonnan el kell vonni. És ha azt nézzük mondjuk, hogy ebből az 53,3 milliárdból, ami eddig támogatás volt, azért a kelet-közép-európai országok csak 5 százaléknit tudtak forrásként megszerezni, és ha teszem azt mondjuk ezt a strukturális alapok terhére emelnék, akkor egy kicsit másabb a kérdés felvetése. Én úgy gondolom, itt megelőlegezünk még nagyon sok vitát, ami később jön. Egy biztos, hogy azért a források emelésére vagy a nagyobb részvételre szükség van, és olyan módszerekre is egyébként, amikkel több magántőke vonható be. Nem mindig szükséges ehhez közösségi tőke, vagy éppenséggel az állami tőke.

Az mindenképpen sajnálatos, hogy Olaszország és Spanyolország kimaradt azon országok köréből, amelyek kidolgozzák az egységes szabadalmi rendszert. Számukra nyitott volt eddig minden lehetőség. Ők itt nyelvi diszkriminációra hivatkozva léptek fel. Gyakorlatilag most is megismételték nagyon hosszan ugyanazokat az érveiket, amik korábban elhangzottak.

Ugyanakkor maga a megerősített együttműködés nyitott. Tehát a lehetőség megvan, hogy ők csatlakozzanak hozzánk. A második, ami ennél fontosabb, hogy ez nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy a spanyol és az olasz vállalkozások éljenek ezzel a lehetőséggel. Tehát a spanyol és az olasz vállalkozások, amennyiben létrejön majd az egységes szabadalmi rendszer, abban részt vehetnek, és az európai oltalmat megszerezhetik. A két ország nem csatlakozott eddig, de egyébként ez a lehetőség nyitva áll előttük.

A következő feladat, jeleztem, hogy lezárult egy szakasz, és egyből kezdődik egy újabb munka. Itt gyakorlatilag két terület részletes kidolgozása zajlik, amihez egyébként megvan a Bizottság javaslata, illetve a belga kompromisszumos javaslatokra lehet építeni. Az egyik a nyelvi rezsím, a másik pedig magának a szabadalmi szabályozási rendszernek a kidolgozása.

Ami a magyar K+F-politikát illeti, ott két sarokszámot mondhatnék. Jelen pillanatban a kutatás-fejlesztésre való ráfordítás a GDP-arányában 1-1,1 százalék között mozog. A cél az, hogy a 2020-ig 1,8 százalékra emelkedjen a GDP-arányos ráfordítás.

Miként lehet ezt elérni? Ennek egyik része nyilvánvalóan állami, a másik része pedig magán. Én úgy gondolom, hogy ami a legeslegfontosabb, Magyarországon éppen az a furcsa helyzet van, hogy a K+F-ráfordítások nagyobbik része állami, és a kisebbik része magán. Olyan rendszert kell kialakítani, amiben a magántőkét lehet erősebben bevonni a kutatás-fejlesztésbe. Éppen ezért ami történt eddig a kutatás-fejlesztés terén, az elmúlt félévben sikerült egy olyan intézményrendszert kialakítani, amely most már világos felelősségi köröket határoz meg. Az egyik oldalon van a Nemzeti Innovációs Hivatal, amelynek a feladata egyébként a K+F-stratégia, a programok kidolgozása, és amely Innovációs Hivatal egyébként

a Nemzetgazdasági Minisztérium felügyelete alá tartozik, és az Innovációs Alap, az pedig a fejlesztési minisztériumhoz került, amely a pályáztatás konkrét lebonyolításával foglalkozik. Tehát a pénzfelhasználás, a stratégiai tervezés és a politika különválnak egymástól, ami szerintem nagyon-nagyon fontos.

Ha valaki kicsit visszaemlékezik, vagy legalább a sajtóban nézi, látja, hogy milyen problémákat okozott az, ha egy intézmény végzi, ez esetben a NKTH végezte a stratégiai tervezést, a programok kidolgozását, a meghirdetését, a finanszírozását, az ellenőrzését, gyakran még ugyanazok a személyek is. Innentől kezdve az, ami látható helyenként a sajtóban, nem csoda, mert az egy olyan rendszerben működött, hogy valaki kialakítja, hogy milyen célok mentén kell pályáztatni, majd kiírja a pályázatot, utána le is versenyezteti, majd utána ellenőrzi is, és ki is fizeti - nem akarom ezt tovább említeni. Tehát ez egy nagyon fontos lépés volt.

Ami az ez évre lévő, nagy kihívás, nyilvánvalóan a finanszírozási rendszer áttekintése és megteremtése. Ebben az esetben azt a finanszírozási rendszert, ami az innovációs járulékon keresztül működik, mindenképpen át kell tekinteni. Mindenki tudja, milyen visszasságok vannak az innovációs járulékkal kapcsolatban. Nincs tisztázva, mi tekinthető ebben az esetben valóban K+F tevékenységnek, a vállalkozások vagy abba vannak belekényszerítve, hogy nagyon bonyolult eljárással magyarázzák meg, hogy ők valóban K+F-et végeznek, vagy pedig abba vannak belekényszerítve, hogy ne fizessenek járulékot, ezért különböző, gyakorlatilag mégsem K+F tevékenységre fordítják. Tehát ez az 1. számú feladat.

A 2. számú feladat: a K+F finanszírozásban tisztán kell látni, hogy sokkal szerencsésebb egyébként egy olyan finanszírozás, amelyik az adóoldalról segíti a vállalkozásokat és a felfedezőket. Világszerte ez mozog, szerencsére. Én kicsit negatívan látom a Csehországról készített OECD-jelentést, ahol egy kis kalickában le van írva egyébként a magyar innovációs járulék, röviden elemzik, majd hozzáteszik az utolsó két mondatban: a jövő fogja eldönteni, hogy ez mennyiben a kreatív könyvelést - szó szerint ezt írják - segíti elő, vagy valóban egy hatékony eszköz. Tehát úgy gondolom, hogy az adó oldaláról sokkal helyesebben és jobban lehet segíteni a kutatás-fejlesztést. Harmadrészt pedig: meg kell találni azokat a módszereket, amelyek még egyéb külső forrásokat, kockázati tőkéből kezdve nagyon sok külső forrást sikeresen be tud hozni. Tehát ez egy óriási nagy feladat ebben az évben, ezt mi elkezdtük.

A közel 34 milliárd kutatási-fejlesztési forrás bevonásáról, ami kutatóintézetek egyéni pályázatán keresztül mozog: én értem, hogy minden egyes dolognál célszerű figyelembe venni, hogy Magyarország befizetése az uniós kasszába közel 210-230-240 milliárd között mozog, és javaslom is, hogy minden olyan tekintetben, ha a strukturális alapok felhasználása során vagy bármilyen pályázat esetén azért tisztában kell lennünk, hogy mi is fizetünk be, ergo, azért az valamilyen arányban hazai forrás is. Én azért ezt a számítást sokkal szerencsésebbnek tartom a strukturális alapok tekintetében, ahol a 600-700 milliárdhoz viszonyítva azért befizetjük mi ezt a 230-240 milliárd forintot. Ez a kutatásfejlesztés terén szerintem tovább beszámítható addicionálisan.

Az egységes belső piaci vagy belső piaci aktában jó néhány olyan lépés van, ami egyébként a kis- és középvállalkozásokat segíti. Az egyik ilyen javaslat az európai zártkörű részvénytársaság. Én úgy látom, hogy ha szerencsénk van - mert az is kell a történethez -, akkor lehetséges, hogy május végéig itt is egy komoly áttörést sikerül elérni. Most úgy néz ki, hogy két országnak, de lehet, hogy már csak egy országnak vannak bizonyos fenntartásai és ellenpontjai. Ha ezeket sikerül megoldani, az például szintén egy jelentős segítség a vállalkozásoknak. De olyan lépés is, amely mondjuk, egy SME-tesztet szeretne beléptetni a rendszerbe, magyarul akkor, amikor a kormány meghoz egy lépést, akkor csekkolni és ellenőrizni kellene, hogy vajon ez miként hat a kis- és középvállalkozásokra, megelőzve a felesleges adminisztrációt.

Utolsó szóként az egységes európai szabadalom hatásáról a magyar vállalkozásokra, magyar innovatív vállalkozásokra. A legeslegjobb hatása az, hogy egyszerűbbé teszi az életet. Ha valaki a sajtót figyeli, tegnap is megjelent az egyik az újságban - azt hiszem, tegnap este olvastam, tehát ma jelent meg -, hogy egy magyar felfedező most azon gondolkodik, hogy Amerikába szabadalmaztatja szabadalmát, merthogy nyilvánvalóan az a rendszer, hogy 10 országban vagy 15 országban, és sajnos, nemcsak a költsége, a vele járó adminisztráció, ez gátolja, hogy az innovációt valóban terméké lehessen eljuttatni.

Tehát, ha azt nézzük, hogy Magyarországon úgy tartjuk, hogy egy innovatív nemzet vagyunk, és megnézzük, hogy mennyi, mondjuk, a bejegyzett szabadalom, akkor a kettő között nagy különbséget látunk. Az a kép, amit mi gondolunk, hogy mennyire innovatív nemzet vagyunk, és mennyire tudjuk ezeket szabadalmakat is védeni, és szabadalmi oltalmat tenni hozzá, ami elősegíti, hogy piaci terméké váljon; én úgy gondolom, hogy az egységes európai uniós szabadalom megakadályozza ezt, tehát csökkenni fog majd az, amit mi mindig úgy fogalmazunk meg, hogy elszalasztott lehetőség, tehát felfedezett valamit egy magyar felfedező, és no lám, az lesz belőle, hogy egy-két év után mégse lesz belőle magyar termék vagy magyar piacról, magyar vállalkozásból elinduló termék. Ez az elég gyakran megélt, csalódásos történet, én úgy gondolom, azzal megszűnik, ami mindenképpen jelentős hatással lehet a magyar vállalkozások számára is.

Elnöki zárszó

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr, a tájékoztatót. Tisztelt Bizottság! Bejelentem, hogy holnap, március 22-én 10 órától kerül sor bizottsági ülésünkre. Két napirendi pontunk van: nagykövetjelöltek meghallgatása 10-től itt, a főemelet 61. számú teremben. Egyébként ez zárt ülés lesz. 11 óra 15 perctől pedig eszmecsere lesz a svéd parlament európai ügyek bizottsága képviselőivel. Ez 11 óra 15 perctől lesz a Delegációs teremben, mivel sokan vannak a képviselők, tehát ebben a teremben nem férnének el. Kérem képviselőtársaimat, hogy jöjjenek a bizottsági ülésekre.

Köszönöm szépen a jelenlétet. A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 18 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Madarász Mária és Nánásiné Czapári Judit